

КАРНАУХІВКА — селище міського типу **Дніпропетровської області**, підпорядковане Баглійській райраді міста Дніпродзержинськ. Селищ. раді підпорядк. с-ще Світле. Знаходиться на правому березі **Дніпра** (**Дніпродзержинського водосховища**), за 8 км від Дніпродзержинська. Площа 20,5 км². Насел. 6468 осіб (2001, складає 92,5 % до 1989), переважно українці. Залізнична станція. К. — одне з колиш. поселень запороз. козацтва. Засн. 1737. Назва с-ща походить від імені першого поселенця — курін. отамана Карнауха. К. входила до складу Кодац. паланки. 1773 кошовим отаманом П. Калнишевським тут збудовано дерев'яну церкву св. великомучениці Варвари. Від 1775 — у складі Слов'ян. провінції Саксаган. (Новокодац.) пов. Новорос. губ., від 1802 — Катеринослав. пов. Катеринослав. губ. Жит. займалися землеробством, скотарством, рибальством, промислами. У ході воен. дій 1918–20 влада неодноразово змінювалася, у січні 1920 остаточно

встановлено більшовицьку. Карнаухівці зазнали сталін. репресій, потерпали від голодомору 1932–33. Від 1938 — смт. Від серпня 1941 до жовтня 1943 — під нім.-фашист. окупацією. На фронтах 2-ї світової війни воювало 300 жит. К., з них 240 загинуло. 1959 у смт мешкало бл. 7,6 тис., 1970 — 8,5 тис., 1979 — 8,2 тис., 1999 — 6,3 тис. осіб. Нині насел. К. переважно працює на пром. підприємствах Дніпродзержинська, Дніпропетровська та на залізнич. транспорті. Діє піщаний кар'єр. У К. — заг.-осв. школа, дитсадок; Будинок культури, б-ка; мед. амбулаторія; відділ. 2-х банків. Діє реліг. громада УПЦ МП. На брат. могилі рад. воїнів (185), які загинули під час визволення с-ща, встановлено пам'ятник. Серед видат. уродженців — поетеса **М. Дружко**, скульптор **П. Куценко**. У К. проїздом до Катеринослава (нині Дніпропетровськ) побував О. Пушкін.

Н. В. Іванюженко

Бібліографічний опис:

Карнаухівка / Н. В. Іванюженко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-9898>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).